

Visioner for udvikling af oplevelsesøkonomien

i

Region Midtjylland.

**Region Midtjylland
Underudvalget for kultur, turisme og oplevelsesøkonomi
4. udkast august 2007.**

Forord

Udvalget for kultur, turisme og oplevelsesøkonomi skal ligesom andre politik-områder bidrage til arbejdet med den regionale udviklingsplan.

Den regionale udviklingsplan er regionens overordnede vision for, hvordan regionen skal udvikle sig og for hvilke rammer der skal være for at bo, arbejde og drive erhverv i regionen. Udviklingsplanen skal fremstille visionerne for udviklingen på langt sigt, dvs. 15-25 år frem i tiden og dermed vise vejen for, hvilke indsatser og aktiviteter der skal arbejdes med i den fremtidige planlægning og udvikling.

Den regionale udviklingsplan er en fælles vision for kommunerne og regionen, og derfor skal den søge at varetage hele regionens interesser.

Udvalget for kultur, turisme og oplevelsesøkonomi har på flere møder drøftet forskellige input til den regionale udviklingsplan. Udvalget har også holdt en minikonference, hvor en bred kreds af aktører inden for oplevelseserhvervene, fik lejlighed til at komme med deres ideer til udviklingen i regionen.

Dette notat er resultatet af arbejdet og udgør udvalgets bidrag til den regionale udviklingsplan.

Indledning.

Sigtepunkterne for arbejdet med oplevelsesøkonomi tager udgangspunkt i, at Region Midtjylland skal være attraktiv for egne borgere, men også en attraktiv region at besøge og opleve for gæster ude fra.

Begrebet "oplevelsesøkonomi" betyder at der skal være indbygget "oplevelser" i alt og at "oplevelserne" giver produkter eller aktiviteter en merværdi.

Den regionale udviklingsplans indgang til oplevelsesøkonomien er koncentreret om emnerne kultur og turisme. Udvalget for kultur, turisme og oplevelsesøkonomi har valgt at sætte fokus på:

- Natur som basis for oplevelser
- Det sunde liv som grundlag for et attraktivt sted at opholde sig
- Kultur og kreativitet som grundlag for at udfolde sig

Region Midtjylland er og skal fortsat være et interessant sted med muligheder for spændende oplevelser, og hvor rammerne for at leve et sundt og indholdsrigt liv er til stede.

Der skal være plads til at ildsjæle og kreative talenter kan udfolde sig og bidrage aktivt til regionens udvikling.

Udgangspunktet for Region Midtjylland som et godt sted at leve er, at borgerne skal være stolte af området:

- Borgerne skal have kendskab til regionen for at kunne fortælle de gode historier og give gæsterne en god oplevelse. Det handler om "den gode vært" og åbenhed over for omgivelserne og gæster udefra. Derfor er åbenhed overfor andre kulturer og holdninger også afgørende.
- Der skal være bevidsthed om egen sundhed og gode fødevarer skal i højsædet sammen med fysisk udfoldelse. Naturen, det åbne land og landbruget skal give gode rammer for

rekreation, oplevelser, fysisk udfoldelse og sunde regionale fødevarer.

- Der skal være rum og plads til kreative personer, og kunst og kultur skal danne ramme for innovation, udfoldelse og oplevelser.

Autenticitet, i form af regionens natur og landskaber, er et centralt element for regionens udvikling. For at natur og landskaber kan anvendes i oplevelsesøkonomien er det nødvendigt, at de gode historier formidles af regionens egne borgere som de bedste ambassadører.

Region og kommuner har en opgave i at understøtte formidling af de oplevelser som er baseret på vores fælles natur- og kulturhistoriske landskaber.

I regionen skal der også være plads til menneskeskabte oplevelser i form af oplevelsesparker, mega arenaer, kunstmuseer, internationale events m.m. Regionens og kommunernes rolle er at indgå i udviklingen af sådanne oplevelser.

Formidling af oplevelser - uanset karakteren af disse - er et centralt element i oplevelsesøkonomien.

Et værktøj til at realisere Region Midtjylland som den attraktive region er samarbejde i netværk. Dette gælder i høj grad samarbejdet mellem de offentlige myndigheder, men også enkeltpersoners og grupperes udvikling af nye aktiviteter.

Nøgleord i arbejdet med oplevelsesøkonomien er udvikling, kvalitet og internationalt udsyn.

Natur som basis for oplevelser

Vision:

Region Midtjylland skal fortsat have store uberørte naturområder hvor natur, ro og stilhed kan opleves og nydes af alle.

Natur- og kulturlandskaber skal betragtes som en ressource, som skal beskyttes men også skal benyttes gennem større synlighed og tilgængelighed. Herved vil natur- og kulturlandskaber udgøre et aktivt grundlag for oplevelsesøkonomien. Naturoplevelser skal sammen med øvrige aktiviteter i regionen medvirke til profilering af regionen og skabe indtjening.

De store natur- og kulturlandskaber i regionen – herunder forskelligheden fra øst til vest – skal indgå i udvikling af oplevelsesøkonomien. Det drejer sig om de kommende nationalparker, Skjern Å og Mols Bjerge, strandene, vandløb og fjorde, heder, skove og plantager - både om de store landskaber, men også de små unikke kulturperler.

Der skal være fokus på en balance mellem anvendelse og beskyttelse af naturen. Dette skal ses i sammenhæng med, at den væsentligste bevæggrund for at turister besøger regionen er naturoplevelserne og den ro og fordybelse, som kan opleves i de mange naturområder.

Naturoplevelser skal fortsat opnås og udvikles gennem vandreture, cykelture, sejlads med lystbåde og kanoer, fiskeri m.m.

Formidling og guidning hvor den gode og autentiske historie fortælles vil være vigtig for at give den gode naturoplevelse. Der bør samtidig udvikles nye IT baserede værktøjer til formidling, så denne kan gives elektronisk på stedet.

Udvikling af nye aktiviteter – med nødvendigt hensyn til beskyttelse af naturen – skal skabe kommercielle produkter.

Regionens borgere bør være stolte af regionen og være gode ambassadører i forhold til turister og gæster som besøger regionen. Der bør derfor arbejdes videre med konceptet "kend din region".

Det sunde liv som grundlag for et attraktivt sted at opholde sig

Vision:

Fokus på sundhed og det gode liv skal i oplevelsesøkonomien bruges til at udvikle nye produkter og tilbud samtidig med at oplevelsesøkonomien bidrager til at gøre det lettere for den enkelte person at leve sundt – både i forhold til at spise sundt og være fysisk aktiv.

Interessen for sundhed og gode fødevarer skal udnyttes til at udvikle nye tilbud og produkter. Sundhed og sund livsstil er vigtig i forhold til offentlige udgifter, hvorfor der bør være fokus på at udvikle tilbud og aktiviteter som understøtter sundheden og samtidig indgår i oplevelsesøkonomien.

Udviklingen tager udgangspunkt i, at den enkelte person har ansvaret for eget helbred, men at det offentlige stiller gode rammer til rådighed, herunder at der udvikles ny teknologi i samspil med private virksomheder.

I forbindelse med regionens satsning på udvikling af fødevarersektoren skal der være fokus på udvikling af lokale og regionale kvalitetsfødevarer som kan "brandes" og dermed gives en betydelig kommerciel platform for afsætning. Det betyder også, at offentlige institutioner skal være det gode eksempel og anvende lokale og regionale fødevarer.

Fysisk udfoldelse har afgørende betydning for sundheden, og derfor skal der udvikles nye tilbud f.eks. med kobling af motion, sport og naturoplevelser. Det kan f.eks. være gennem øget integrering af it i leg og sport.

Udvikling af wellness aktiviteter bør være baseret på kvalitet, hvor der sker en aktiv involvering af den enkelte i forhold til eget ansvar for sundhed og velbefindende.

For at kunne udnytte sundhed i oplevelsesøkonomien skal der tænkes i helheder og sammenhænge og skabes produkter som borgerne efterspørger, hvilket også vil give turisterne et bedre produkt.

Kultur og kreativitet som grundlag for at udfolde sig

Vision:

Region Midtjylland skal skabe gode rammer for at fastholde og tiltrække de professionelle kunstnere, kreative personer og virksomheder. Samtidig skal der være muligheder for, at talenterne og vækstlaget kan udvikle sig. Der skal dannes netværk mellem forskellige sektorer og det er integreret i kulturinstitutionerne.

For at kunst, kultur og kreativitet kan udvikles er det nødvendigt med gode rammer, etablering af netværk og erfaringsudveksling.

Der skal være "skæve" rum med plads til eksperimenter. Dette kan f.eks. ske i bevaring og omdannelse af eksisterende industribygninger og ved at koble forskellige fagområder, der ikke traditionelt arbejder sammen.

Regionen skal have plads til store udstillingssteder, koncerthuse, mega-arenaer; men også sørge for at der sker udvikling på de mindre kulturinstitutioner, så kvaliteten hele vejen rundt er i top.

Udvikling af digitale medier kan give nye oplevelser og understøtte formidlingen af stort set alle oplevelser i regionen.

Formidling af kompetencer fra de højere læreanstalter til museer og kulturinstitutioner er afgørende for udviklingen, ligesom netværk mellem kulturinstitutionerne indbyrdes og med vidensektoren er afgørende.

Regionen har særlige styrkepositioner inden for kunst, mode, design, animation og indholdsproduktion til digitale medier. Disse styrkepositioner skal fastholdes og udvikles.

Det er vigtigt med et samspil mellem kunst, erhverv og kreative miljøer for at udvikle traditionelle produkter, så disse kommer til at indeholde nye oplevelser og får en merværdi. Derfor bør der være fokus på innovation, f.eks. gennem kortlægning af det kreative potentiale og gennemførelse af konkrete projekter.

For at sikre inspiration uanset om der er tale om kulturelle aktiviteter eller udvikling af kreativitet er det vigtigt med det internationale udsyn og samarbejde. Kunstnere og musikere har et stort internationalt netværk og kan optræde som ambassadører for Region Midtjylland. Det skal være muligt at støtte kunstneres internationale arbejde og tiltrække kreative personer fra udlandet, der kan bidrage til regionens udvikling.

Netværk mellem kunstnere eller kreative miljøer kan være et vigtigt instrument, derfor skal der ske en opbygning af relevante netværk.

Eksempler på projekter og aktiviteter.

- Bedre udnyttelse af natur- og kulturlandskaber som regional ressource
- Borgerne som ambassadører for de regionale natur- og kulturværdier
- Formidling af regionens unikke og autentiske natur- og kulturlandskaber i form af f.eks. regionalt guide- og fortællekorps, digital formidling
- Samarbejde og koordinering mellem relevante parter om udvikling af sammenhængende oplevelser i natur- og kulturlandskabet

- Etablering af netværk indenfor fødevareområdet
- Sund mad i skoler og institutioner
- Sund mad på arbejdspladser
- Innovation indenfor IKT-området, der forbedrer sporbarheden for fødevarer fra jord til bord
- Udvikling af it-værktøjer, blodprøver m.m. til at lave sundhedsprofiler
- Undervisning i bæredygtighed i skolerne
- Udvikling af nye former for fysisk aktivitet, der giver oplevelser ud over den fysiske udfoldelse
- Iscenesættelse – teatrene er med til at formidle budskaberne om sundhed, kost og motion på en måde der taler til folks følelser og dermed gør komplicerede emner let forståelige
- Projekter der kobler den virtuelle med den fysiske verden
- Rollespil – ved at få en fysisk oplevelse opnår man en bedre forståelse end hvis man kun hører om noget
- Udvikling af interaktive spil, som kan bruges til at formidle kroppens udvikling
- Pilotprojekter i den offentlige sektor – både inden for sund mad og motion

- Digitalisering som værktøj for borgere og turister på kulturinstitutionerne
- Ambassadørkorps blandt kunstnere og musikere og refugier og værksteder, der kan modtage udenlandske kunstnere
- Bevaring og omdannelse af industribygninger, a la Ruhr-området, til kulturelle formål, f.eks. værksteder, koncertsteder. Charme frem for pænhed!
- Netværk mellem kunstnerne indbyrdes og med forsknings- og erhvervslivet
- Digitale netværk mellem kulturområdet og viden sektoren
- Branding i cyberrum, ex. Second Life
- Skabe "sammenstød", der faciliterer udvikling, via alliancer mellem vidt forskellige brancher og personer.
- Kortlægning af de kreative potentialer i regionen.